

persoanei în vederea dobândirii culturii catehetice necesare creșterii în Hristos ori convertirii, pur și simplu, la viața Bisericii. Analizând *itinerariul catehetic* de după al II-lea Conciliu Vatican/ revigorat atent la fiecare 10 ani prin analize remarcabile, diagnoze și proiecte/ ne descoperă și nouă unele aspecte ale dinamismului persoanei integrate în educația catehetică, asupra proiectelor legate de raportul între adevăr și conștiință, experiență în comunitate ori proiectele noilor mișcări catehumenale. Finalul studiului ne propune o serie de aspecte de teologie și pedagogie catehetică de care arealul ortodox nu poate să se înstrăineze. Fiind propunerea unor proiecte/ proiecții ale vieții în Hristos pentru omul modern.

Fiecare studiu beneficiază de o schemă didactică și o hartă conceptuală. O bibliografie incredibil de bogată întregesc un efort ce merită receptat de știința catehetică din Ortodoxie.

Pr. Conf. Univ. Dr. Constantin NECULA

II FUTURO DELLA FEDE nell'educazione dei giovani la Chiesa di domani (a cura di Rita Bichi e Paola Bignardi), Ed. Vita e Pensiero, Milano, 2018, 228 pg. ISBN 978-88-343-3503-1

Rita Bichi este profesor de Sociologie generală la facultatea de *Științe politice și sociale* din cadrul *Universității Catolice Sacro Cuore* (sediul milanez) iar Paola Bignardi este coordonatoarea *Observatorului pentru Tineri al Institutului Giuseppe Toniolo* din Milano. Sunt cele care gestionează publicarea acestui „caleidoscop” pastoral, educațional și socio-cultural: **II FUTURO DELLA FEDE nell'educazione dei giovani la Chiesa di domani** (a cura di Rita Bichi e Paola Bignardi), Ed. Vita e Pensiero, Milano, 2018, 228 pg. Un caleidoscop de cercetare și dialog intens care reflectă dificultatea temelor dar și speranțele care se pot naște din astfel de reflecții comune. *Prezentarea* cărții și proiectului (pp. VII- XXII) ca atare este realizată de Mons. Giulio Giulidoli- asistent eclesiastic general (Duhovnic, i-am spune noi, NC) al *Universității Sacro Cuore* din Milano și punctează aspectele legate de provocările pe care dialogul specialiștilor Bisericii cu tinerii și educatorii lor le scoate la lumină. Astfel pastorația tinerilor se așază între realism și profeție și într-adevăr lectura volumului ne descoperă la ce anume servește o astfel de construcție interrogatorie și dialogică deopotrivă. Concluzia prezentării sale îmi pare a fi a întregului volum: *viitorul credinței? Educația dinamică și poliedrică-* cu specială privire la educația intergenerațională.

Cele două coordonatoare ale volumului ne propun o Introducere la o cercetare cu educatori (pp. XXIII-XXX). Ne prezintă ideile forță ale autorilor și modul în care aceștia acordează știința lor educațională la paideia Bisericii. Volumul acesta este urmare a unei excelente anchete realizate și publicate în 2015 – **Dio a mondo mio. Giovani e fede in Italia** (Vita e Pensiero, 2015, a cura di R. Bichi e P. Bignardi)- de către Observatorul pentru Tineri amintit. Ca un ecou de cercetare- datele din lucrarea amintită mai sus obligând la o reacție imediată- acest „cenaclu educațional”.

Redăm pe scurt cuprinsul: **Prima Parte: Chi educa alla fede/Cine educă în/la credință?:** *Genitori e famiglie che ci „provano”.../* Părinți și familie care „încearcă”...(Francesco del Pizzo, pp. 3-16); *Sacerdoti alla ricerca di un nuovo modello educativo/* Preoți în căutarea unui nou model educativ (Francesco Silvestri, pp. 17-28); *I catechisti e gli genitori: sul campo con e per i giovani/* Cateheții și părinții: pe teren cu și pentru tineri (Rita Bichi, pp. 29-44); *Accompagnare alla soglia della fede:gli insegnanti e gli*

*animatori/ Însoțind până în pragul credinței: profesorii și animatorii (catehетici)(Domenico Simeone, pp. 45-56). **Partea a doua: Si puo ancora parlare di trasmissione della fede?/ Se mai poate vorbi încă de transmiterea credinței?: L'esperienza come educatore (alla fede)/** Experiența ca educator în credință (Cristina Pasqualini, pp. 57-72); *Vangeli, santi e testimoni: modelli e principi ispiratori/* Evangheliile, sfinții și mărturisitorii: modele și principii inspiratoare (Claudio Stergal, pp. 73-84); *Paradigmi di vita cristiana/* Pradigme de viață creștină (Massimo Pirovano, pp. 85-98); *Educare alla fede: una rinnovata frontiera per condizione femminile /* Educarea în credință: o frontieră reînnoită pentru statutul de femeie (Paola Bignardi, pp. 99-110); *Dal dirigere all'accompagnare: le condizioni e il valore della relazione personale/* De la a dirija la a însoți: condițiile și valoarea relațiilor personale (Luigi Galli, pp.111- 120); *Formare chi formal/* Formează cine formează (Gianpiero Palmieri, pp. 121-138).*

Ultima parte, **Partea a treia** răspunde la o provocare: **Verso la Chiesa di domani? Către Biserica de mâine: Una Chiesa dal cuore grande/** O Biserică cu inimă mare (Giuseppe Satriano, pp. 139- 146); *Il tempo dell'educazione non e mai finito/* Timpul pentru educație nu s-a terminat niciodată (Ernesto Diaco, pp. 147- 154); *Quando le luci se spengono/* Când luminile se sting (Emanuele Marigliano, pp. 155-166); *Riconoscere Dio/* Recunoaște-L pe Dumnezeu (Francesco Ognibene, pp.167-178); *Lo stile educativo di Papa Francesco/* Stilul educativ al Papei Francisc (Maria Ignazia Angelini, pp. 179-192).

Lucrarea dispune de *Concluziile* Paolei Bignardi (pp. 193-200), o *notă metodologică* realizată de către Fabio Introini (pp. 201-210) și o *Postfață* a Mons. Luca Bressan (pp. 211-218). Reținem pentru cititorul român modul excelent în care specialiștii (lista lor, cu amănunte profesionale, pp. 227-228- este relevantă asupra gradului lor de expertiză în domeniile abordate) au diagnosticat și aprofundat fracturile pedagogiei catehetice și pastorale (refuzul metaforei ca răspuns la întrebările asupra morții, de exemplu) precum și elementele unei gramatici creative în domeniu, identificând primatul Scripturii și sincerității în domeniul educării religioase pentru viață nu doar a tinerilor. Un parcurs de lectură odihnitor prin efort și normalitate în cercetare. Un îndemn și către noi. Pentru a putea construi un discurs apologetic asupra orei de religie e nevoie de realism, cercetare sistemică și cercetare de sine. Cartea aceasta, un posibil model.

Pr. Conf. Univ. Dr. Constantin NECULA

Teodor Baconschi, *Efectul de lupă. Câteva priviri asupra culturii contemporane*, Ed. Polirom, 2020, 219 pp, ISBN 978-66-46-8308-6

Am așteptat cu nerăbdare apariția acestui volum după care l-am citit pe nerăsuflăte. Titlul îmi permitea să mă aștept aproape la orice. Ce ar trebui să înțeleagă cititorii acestui volum prin "efectul de lupă" în combinație cu noțiunea de "cultură contemporană"? Pe clapeta interioară a copertii IV, autorul ne spune că avem de-a face cu o colecție de eseuri ale căror ingrediente principale sunt "curiozitatea politropică" și "montajul fragmentar." Acestea au fost publicate în diferite numere din săptămânalul cultural *Dilema veche*. După lecturarea volumului pot să încerc un posibil răspuns: autorul privește prin "lupă," adică analizează acribic, face comentarii, observă tendințe, critică, emite opinii și judecăți de valoare asupra celor mai diferite aspecte ale